TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address: TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Olkaamme tyytyväisiä miljoonanmarkan jutussa

Miljoonanmarkan rahastosta on ollut yhtä ja toista nahinaa aina viime aikoihin asti. Loppumattomasti on tehty ilkeämielisiä viittauksia, niin raivaajalaisten kuin Industrialistinkin taholta. Lakkaamattomat syytökset ja viittailut rahaston kohtalosta ja sen varojen omavaltaisesta käyttämisestä muka muihin tarkoituksiin, kuin mihin rahasto alkuperäisesti ilmotettiin kerätyn, synnytti luonnollisesti epäluuloisuuden siemeniä herkkämielisissä, varsinkin kun Toimeenpaneva Komitea oli pakotettu ymmärrettävistä syistä pitämään salassa rahaston siirtoa koskevat yksityisseikat, kunnes rahasto oli turvallisesti saatu oikeaan paikkaan.

Nyt ovat rahat perillä ja niiden siirto kuiteilla todistettu. Eikä erimielisyyttä löytyne enää kaikkein radikaalisimmissakaan piireissä siitä, etteikö rahasto joutunut okeaan paikkaan, nim. Suomen Sosialistiselle Työväenpuolueelle, saapuen perille myös otolliseen aikaan, jolloin vasta perustettu Suomen todellinen köyhälistöpuolue kipeimmin kaipaa avustusta sanomalehdistönsä rakentamiseksi. Parempaa palvelusta Amerikan suomalainen työväestö ei olisi voinut tehdä Suomen tovereille. Tämä aineellinen avustus antaa samalla siveellistä tukea Suomen lyödylle mutta jälleen ylösnousseelle työväestölle, ja tämä tuki on lisäävä heidän intoaan vaikeassa luomistyössään.

Nyt käsittävät epäluuloisimmatkin minkätähden toimeenpanevan komitean täytyi vaieta. Nalkutusta voi vieläkin kuulua eräiltä tahoilta, mutta nämä lukeutuvat niihin parantumattomiin luulosairaisiin, jotka eivät usko sittenkään vaikka saavat pistää sormensa naulanhaavaan. Tämmöisiä luonnonoikkuja on ollut kaikkina aikoina ja kaikkialla. Mutta terveiden tulee sellaisiin suhtautua niinkuin ainakin kroonillisiin "saitkikkareihin".

Toimeenpaneva komitea on hoitanut rahaston tyydyttävällä tavalla, hommannut joka pennin perille, josta on todistukset, ja sentähden ansaitsee jokaisen rehellisen luokkataistelijan vilpittömän tunnustuksen.

TYÖVÄENVALTION MAATALOUSPOLITIIKKA

Prof. Vargan mukaan.)*

Maatalouskysymys on työväenvallan vaikein, taloudellisesti siksi että siitä riippuu elintarpeiden saanti, poliittisesti siksi ettei Itä- ja Keski-Europan maissa voi työväenvalta pysyä, jos maakansa on sitä vastaan. Tällä alalla varsinkin on tärkeä, ettei tuotanto keskeydy. Lyhyimmin voi kysymyksen asettaa niin, että maalaistyöväki ja köyhät talonpojat on saatava suorastaan työväenvaltaa kannattamaan ja keskitalonpojat ainakin puolueettomiksi.

Ensi aikana on armeijan ja kaupungin elintarpeiden saanti taattava, ja lisäksi on maatalous-tuotannon keskeytys siinäkin suhteessa teollisuustuotannon keskeytystä vakavampi, että lyhyen ajan häiriö voi tuhota koko vuosituotannon.

Suurtilat on tietenkin pakkoluovutettava, mutta kuten muussakaan pientuotannossa ei maataloudessakaan tarvitse sen välineitä pakkoluovuttaa, ne kun eivät siinä ole riistämisen välineitä. Eikä työväellä ole missään niitä organisatoorisia voimia, jotka ottaisivat haltuunsa pientuotannollisen koneiston. Sen tähänastisten hoitajien on annettava hoitaa sitä edelleen.

Kussakin maassa on yhteiskunnallistutettavien tilojen raja määrättävä olojen mukaan. Mitä enemmän suurtiloja ja maalaisköyhälistöä, s. o. mitä jyrkemmät luokkarajat, sitä selvempi työväenvalta. Missä taas maanomistus on tasasen pieni, on siihen suhtauduttava eri tavoin. Ja koska siellä on porvarilliselle demokratialle pohjaa, tahtovat sos.-dem. reformistit jakaa suurtilat lisätäkseen sitä väestöä. Se että Venäjällä annettiin talonpoikain jakaa suurtilat, oli vallankumouksellinen välttämättömyys. Mutta sielläkin koetetaan säilyneistä suurtiloista keskittää yhteiskunnallisia neuvostotiloja.

Unkarissa oli viljelysmaasta 35 pros. v. 1916 yli 100 "ikeen" (Joch) eli 57 ha:n tiloina. Oli siis monimiljoonainen tilaton väestö. Paitsi Rumaniaa ja Irlantia ei missään ole niin suurta maalaisproletariaattia. Siksi voitiinkin siellä pakkoluovuttaa 100 Jochia (57 ha.) suuremmat tilat. Niin joutui 35—40 pros. viljelysmaasta ja yli 50 pros. koko maaperästä työväen haltuun. Se kävi järjestyksessä, ilman että suurtiloja pirstottiin. Mutta suureksi osaksi vain juridisesti, sosialisesti jäivät olot monin paikoin jotenkin ennalleen, kun köyhälistö ei ollut valmistunut kumousta suorittamaan. Koko joukko tiloja siirtyi yhteiskunnalle niin, että entinen omistaja jäi isännöitsijäksi, eikä työväki asettanut edes tilakomiteaa. "Armollinen herra" vain tuli tilivelvolliseksi yhteiskunnalle. Ja työväki sai korotetut palkkaedut.

Taloudellisesti on tämä puolustettavissa, mutta poliittisesti tuli siitä suuri vaara, suuri osa sitä työväestöä kun ei välittänyt sellaista vallankumousta puolustaa, josta eivät paljon mitään huomanneetkaan. Arvatenkin olisi ensi sadon korjauksen jälkeen luokkataistelu levinnyt maaseudullekin laajemmalle, mutta sitä ennen keskeytyi vallankumous.

Pakkoluovutetuille tiloille muodostettiin kuitenkin tavallisesti tuotanto-osuuskuntia. Niillä oli aluekeskuksia ja koko maata käsittävä osuuskuntien maatalouskeskus, Ylimmän Talousneuvoston maatalousosaston alaisena. Osuuskuntamuodolla oli tarkotuksena saada aikaan työkuri ja oma valvonta. Jos olisi ne tehty valtion tiloiksi, olisi työväki sille esittänyt suurempia palkkavaatimuksia. Yhtenäinen kirjanpito takasi kontrollin. Osuuskunnan jäseniä olivat vuosipalvelijat ja ne alustalaiset, jotka suorittivat vähintään 120 päivätyötä vuodessa. Jäsenet valitsivat tilaneuvoston, mutta maatyöväen kehittymättömyyden vuoksi tuli tilanhoitajan valta varsin suureksi. Näiden tilojen tuotantoa koetettiin kohottaa kaikin tavoin, luovuttamalla koneita ym. Tarkoitus oli ympäröidä pääkaupunki suurilla, hyvin hoidetuilla kasvitarhatiloilla, joilta saataisiin elintarpeita. Erinäisiä sotavälineitä käytettiin uuden viljelysmaan avaamiseen. Ja suuria karjakartanoita järjestettiin Budapestin lähelle. Pääkaupungin joutoväki oli aikomus siirtää tänne työhön. Satoja entisiä herraskaisia oli jo puutarhatöissä. Kuuluvat olleen hyvällä tuulellakin. — Tämän tuuman toteuttamista jarruttivat pahasti maatyöväen ammattiliiton vallankumousta vastustavat toimitsijat, m. m. agiteeraamalla maatyöväkeä ylettömiin vaatimuksiin, niin etteivät ne luovuttaneet riittäviä määriä "tilansa" ylijäämästä.

Paikallisia harrastuksia voi kyllä väliin käyttää kumoukselle edullisestikin. Esim. Larin kertoo Venäjältä, kuinka neuvostovalta antaa tehtaille, kaupunkikunnille ja seuroille maakappaleita, joilla ne voivat kehittää viljelystä itselleen hyödyksi ja talonpojille esimerkiksi.

Tullaan sitten talonpoikaiskysymykseen. Varga ei oikein luota siihen venäläisten edustamaan käsitykseen, että talonpojat valtion mallitilain esimerkin vaikutuksesta haluaisivat siirtyä yhteisviljelykseen. Ehkä se käy Venäjällä, jossa yhteisomistuksellisen mir'in jätteet vielä vaikuttavat ja jossa alkuperäinen kommunistinen henki sitä voi helpottaa. Mutta missä talonpoikainen yksityisomistus on vanha, istuu kyllä yksilöllinen itsekkyys lujassa.

Mitä siis on talonpojille tehtävä?

Unkarissa oli aikomus opetuksen ja valistuksen kautta saada talonpoikaistuotanto kohotetuksi ja sitten vaihtaa sen ylijäämä teollisuustuotteisiin. Vain niitä suurtalonpoikia, jotka vallankumousta vastustaakseen piilottaisivat ylijäämänsä, olisi kovistettu. Jopa pakkoluovutuksen uhallakin. Rekvisoiminen on siitä huono keino, että talonpojat ensi vuonna vähentävät tuotantoa. Parempi antaa vastaanhankaajain tilat tilattomain osuuskunnille luonnossa suoritettavaa veroa vastaan. Mutta se edellyttää maalaisköyhälistön vapautumista suurtalonpoikain vaikutusvallasta. Se käykin kyllä, missä vastakohdat ovat jyrkät. Missä ei pohja vielä ole kypsä, jää ajan ja valistuksen varaan yhteiskunnallisen hengen kehitys. Kun uusi järjestys vakiintuu kaupungeissa ja yhteistiloilla, sulautuvat kyllä talonpojatkin sakkiin.

*) "Die wirtschafspolitischen Probleme der proletarischen Diktatur". Tri Eugen Varga, yliopiston professori, Unkarin Neuvostotasavallan Korkeimman Talousneuvoston puheenjohtaja.

MAAILMAN PORVARISTO EI RIISU ASEITAAN

Paljon puhutaan aseittenriisumisesta. Ja imperialistit suosivat sitä puhetta. Heidän etujensa mukaista on, että työväki ajattelee mahdollisimman vähän sotaa, sillä siten sen paraiten saa yllätetyksi, kun tahtoo joko sen heittää uuteen imperialistiseen sotaan tai iskeä sen kimppuun suorastaan omassa maassa — joka on sama asia.

Eivät imperialistit pane sitäkään vastaan, että eräät maat riisuvat aseitaan. He suorastaan vaativat sitä vihollismailtaan. Ja antavat kernaasti sosialidemokraattien lupailla varustusten vähentämistä. Jopa porvarit joissain maissa äänestävät armeijan lukumäärän pienentämisen puolesta, vähentävät niin niitä osia, joissa työtä tekevä kansa saa aseopetusta ja on aika ajoin aseissa. Sen sijaan lisäävät erikoisaselajeja joiden käyttöön totuttavat luotetuimpiaan. Ja ennen kaikkea vahvistavat omaa luokka-aseistustaan, koettavat saada horjuvia pikkuväen, talonpoikain ja pikkuporvariston aineksia keskitetyn komennusvaltansa alaiseksi suojeluskunnissa.

Joka paikasta tulee esimerkkejä imperialistien omasta varustelutoiminnasta. Eräs ruotsalainen upseeri, eversti Watterstedt, on käynyt Ranskassa ja kertoilee lehdillekin näkemistään. Metzissä pitivät korkeimmat upseerit tykistökurssejaa, joissa perehtyivät suursodan kokemuksiin ja laajentavat niitä. "Koko matkan aikana voi panna merkille sen voimaperäisen työn, joka on käynnissä sotilaallisella alalla alhaalta ylimpiin asteisiin asti. Versaillesissa nähtiin koulu, jossa opastettiin tänkkitaktiikkaa. M. m. nähtiin tänkkien ja jalkaväen yhteisharjotus". Erityisissä laitoksissa edistetään fyysillistä kasvatusta, voimistelua ja urheilua. Niillä tarkotetaan "sekä huvia että hyötyä". Porvariston hyötyä, tykinruuan kasvattamista.

Amerikan valtavista laivastosuunnitelmista on jo kerrottu. Se aikoo pian olla mailman valtavin merivalta. Mutta kun on ennestään toinen sellainen, Englanti, joka ei voi sallia kenenkään nousta rinnalleen, niin on johtopäätös selvä. Ja sitten on yhä kärjistymässä ristiriita Sachalinin apajapaikoista. Japani hioo miekkaansa. Ja imperialistit miettivät, saisiko työväen ajatukset pois vallankumouksesta kiihottamalla niitä puolustamaan "europalaista kulttuuria" sitä uhkaavaa "keltaista vaaraa" vastaan. Ja kun Neuvosto-Venäjä on sen "vaaran" nostattaja, niin olisi sekin tehtävä vaarattomaksi...

W—r.

Edustajakokouksesta

(Toisesta kokouspäivästä)

Miljoonan markan rahasto.

Jos kokous joulupäivänä ei päässyt lämpenemään, niin sen sijaan Tapaninpäivänä oli paine korkealla.

Koko edellisen päivän kuluessa oli kokouksessa olevan oikeiston toimesta tehty viittailuja siitä, kuinka se kuuluisaksi tullut Miljoonan markan rahasto on joutunut hukkaan, kuinka siitä ei kukaan tiedä mitään; jopa annettiin ymmärtää, että joku voi parhaillaan porsastella sillä, palnella liiviinsä Amerikan suomalaisten suuren keräyksen tulosta. Tällä jutulla herkutteli Raivaajan taloudenhoitaja Suominen, joka asetti koko finanssimieskykynsä vaa'an sille puolelle, että se rahasto on nyt hunningolla. Erikoisesti sitä runnasi jokainen itäläinen oikeistolainen, ja sehän se on ollut "Raivaajan", "kanuunana" vasemmistolaisia pommitettaessa. Jokaisen oikeistolaisen puhevuoron ytimen muodosti mainitun rahaston kohtalo. He olivat siitä tavattomasti huolissaan. Jopa Suominen heitti kyynel silmänurkassa kukkia sen rahaston haudalle ja selitti että siinä se nyt sekin meni. (Hän muuten ilmotti tulleensa tuomaan seppelettä suomalaisen järjestön haudalle.)

No, tämä juttu siis otettiin perinpohjaisen käsittelyn alaiseksi.

Kun edellisenä päivänä jokainen oikeistolainen oli sitä näykkinyt, niin seuraavan päivänä Askeli, järjestön sihteeri, otti sen perinpohjaisesti tarkastellaksensa.

Toverin lukijoita huvittanee vielä kerran tutustua tähän historiaan, koska se joka tapauksessa muodostaa erään sivun Amerikan suomalaisten työläisten luokkataistelujen historiassa. Voimme tämän selostuksen jälkeen sanoa, että asia on nyt käsitelty loppuun kaikella kunnialla.

Askeli siis lähti ikäänkuin alusta ja tuli loppuun. Hän selosteli, että kun Suomessa oli perustettu työväenhallitus Venäjän vallankumouksen puhjettua, sykähti jokaisen sydän lämpimämmin. Elettiin toivorikkaissa ajoissa. Mutta mustat hetket tulivat. Lahtarit nousivat aseisiin. Saksalaiset auttoivat. Työväenhallitus lopulta kukistui. Syntyi veriläyly, jossa moni luokkataistelija sai laskea sydänverensä asiansa pantiksi. Seurasi hirvittävä aika. Kaikki suomalaiset työläiset Amerikassa tunsivat kouristusta. Jotain piti tehdä Suomen tovereiden avustamiseksi. Toimeenpaneva komitea sai kirjeitä, joissa kyseltiin neuvoja kuinka tehokkaimmin voitaisiin avustaa Suomen tovereita. Olisi saatu vaikka mieskohtaista apua, jos vaan olisi voitu käyttää. Samaan aikaan kun Suomessa tapahtui kamaloita, tuli myöskin sana, että Suomen sosialidemokraattisen puolueen säästynyt aines, joka jo aikaisemmin oli sanoutunut irti luokkataistelua käyvästä työväestä, aherteli taantumuksellisessa hommassa, ottaen siis kunnialla hävinneen, mutta ei kaatuneen työväenluokan asiat ikäänkuin hoitaaksensa. Se liike ei edustanut Suomen työväenluokan luokkataisteluosaa. Se oli oikeistolainen, kuten hyvinkin pian selvisi.

Mutta toiselta puolen oli jo merkkejä olemassa, että luokkatietoinen työväenliike tulisi heräämään hyvin pian. Nyt syntyi ajatus, että sitä liikettä on Amerikan suomalaisten työläisten tuettava, sitä liikettä on kaikin puolin autettava; sillä tavalla voidaan kostaa Suomen porvaristolle kaikkein helpoimmin.

Itsestään siis syntyi ajatus kerätä varoja sille liikkeelle, joka jälleen luokkataistelun lippua kohotti keskeltä raunioita, koirakuoppia ja vankileirejä. Sitä ajatusta vastaan ei kukaan taistellut. Ei Raivaajakaan.

Keräys pantiin alulle. Kaikissa vetoumuksissa lausuttiin, että rahaston tarkotuksena on Suomen työväenliikkeen uudestaan rakentaminen kokonaisuudessaan ja luokkatietoiselle pohjalle.

Tähän vetoomuksen toiselta puolen Raivaajassa ehdoteltiin, että rahasto on annettava työväenyhdistyksille Suomessa talovelkojen maksamiseksi ja sosialidemokraattisille lehdille — sakkojen maksamista varten. Varsinkin jälkimäinen ajatus on hassu. Suomen porvarihallitus, jolle punikkiteurastus ei ollut tuottavaa työtä, oil rahan tarpeessa.

Se olisi pannut oikeat sakottamistalkoot toimeen.

Se olisi sakottanut ne rahamme pois muutaman kuukauden aikana. Kyläpoliisin kunnianloukkaus, koirakuoppien pöyhiminen, sanalla sanoen koko valkoisen lahtarihallituksen kaikki asiat ja virkamiehet olisivat antaneet oikeusviranomaisille aiheita nostella juttuja työväenlehtiä vastaan; sakko sakon jälkeen olisi ropsittu, kunnes pankista olisi sanottu, että älkää enää sakottako, ei niillä ole rahaa.

Rahasto siis päätettiin järjestön edellisessä edustajakokouksessa lähettää vasemmistopuolueelle Suomeen, koska se edusti sitä kantaa, joka parhaiten vastasi Amerikan suomalaisten työläisten mielipiteitä. Tämä hyväksyttiin yksimielisesti. Eihän kukaan silloin pannut vastaan. Raivaajakin oli mukana tällaista päätöstä tehdessä. Mutta eipäs kulunut pitkää aikaa edustajakokouksesta, kun Raivaajaan alkoi ilmestyä kirjotuksia, että rahasto olisikin lähetettävä sille tohtori Ryömän puolueelle, joka edusti luokkataistelua niin terhakasti, että teki m.m. konikauppoja armahdusasialla. Samalla alkoi Raivaajassa olla kirjotuksia, joissa salakavalasti kyseltiin, että missä se rahasto oikein on. Askelin taskussa, selittivät jotkut pirullisesti. Jos ei Askelin taskussa, niin ainakin Bomanin taskussa! (Joku keskeytti Askelin selityksen tässä kohdassa ja lausui hartaasti "hyi!", jolla tarkotti korostaa sitä kuinka matalia viittailuja voitiin rahaston suhteen tehdä.) Rahasto päätettiin siis lähettää .uten sanottu, vasemmistopuoueelle Suomessa entisten päätösten mukaan. Se lähetettiin Työmiehen kautta. Koko asia oli selvä. Sen jokainen vaihe oli lehtien lukijoille selvä. Tähänkin Raivaaja selitti ilkeällä tavalla, että rahasto on Työmiehellä, että se siis sitä kontrolleeraa. Mutta Työmiehen liikkeen kanssa tehty sopimus, jossa toimeenpanevan komitean oikeudet selvästi osotettiin; olihan sen käytännöllinen lähettäminen monesta valtiollisesta syystä valkea, ja siitä syystä oli Työmiehen liikettä käytettävä välittäjänä. Sopimus nimenomaan sääti, että rahasto on toimeenpanevan komitean huostassa.

Rahaston suuruus oli kaiken kaikkiaan lähetysaikana $57,772.56, josta lähetetty Suomeen $55,423.08; keräyskuluja $529.48.

Nyt aikoi kokoussalissa nousta hälinää.

Oikeiston puhetorveksi heittäysi Suominen.

— Missä ja kenellä se rahasto oikein on? lausui hän äänellä, joka osotti hänen kärsimättömästi kuunnelleen selitystä, josta edellisessä on kerrottu.

— Se on Suomessa, vastasi Askeli.

— Tokumentti, esitä joku tokumentti, lausui riemuiten Suominen. Voitko esittää tokumenttisi?

— Voin, vastasi rauhallisesti Askeli.

No, näytä sitten, kuului kehotus.

Askeli sieppasi taskustaan kuitin, jossa Suomen vasemmistopuolueen puoluetoimikunta valtuuttamiensa neljän henkilön allekirjottamassa **kuitissa selosti marraskuun 10 päivänä vuonna 1920 ottaneensa vastaan miljoona Suomenmarkkaa** ja oli kuitissa selvät allekirjotukset ja selvästi lausuttu, mistä rahastosta oli kysymys; sanalla sanoen yksinkertainen "tokumentti", niin ratkaisevan reilu ja kumoamaton, että Suomisen suu meni täydellisesti tukkoon ja käsientaputusten joukossa, jotka tätä mieltäkiinnittävää kohtausta seurasivat, oli Suomisen ja monen muun oikeistolaisen paha olla. Mutta ei tässä kylliksi. Suominen hyppäsi ylös ja kiljasi: "Allekirjotus! Onko allekirjotusta? Laillista allekirjotusta? Näyttääpäs tänne!"

"Tokumentti" kuljetetaan kädestä

KIRJEENVAIHTAJAMME

Vaiherikkaan vuoden vierähtäessä mittaamattoman menneisyyden syliin ja uuden vuoden astuttua esille, lienee paikallaan luoda lyhyt silmäys siihen työhön, jota monet ahkerat kirjeenvaihtajamme ovat tehneet, tiedottaessaan mailmalle lehtemme välityksellä vuoden tapahtumia.

Kiitollisuudella voimme mainita, että näiden synkkien syyskuukausien aikana kirjeenvaihtajamme ovat olleet erittäin ahkeria, kuten valveutuneiden ja työväenluokan voittoon luottavien luokkataistelijain tuleekin olla.

Kirjeenvaihtajamme kuuluvat lännen sosialistien tietoisimpiin. He eivät hevin menetä toivoaan työväenluokan voittoisasta tulevaisuudesta, vaikkakin tapahtumat näyttävät joskus synkiltäkin. He ovat jaksaneet toivoa ja innostua ja herättää ja innostuttaa lukijoita. Yleensä kaikki kirjeenvaihtajamme näyttävät omaksuvan sellaisen katsantokannan, että kehityksen kulkua ei aina voida mitata niillä ilmöillä mitkä pinnalla ovat havaittavissa, vaan on katsottava asioita syvemmältä, on tarkastettava niitä perusvoimia, jotka lakkaamatta tekevät työtään yhteiskuntaruumiissa ja ennemmin tai myöhemmin aiheuttavat kapitalistisen järjestelmän täydellisen kukistumisen kaikissa maissa ja sosialistisen yhteiskunnan syntymisen.

Tällainen elämän ymmärrys onkin oikea ja materialistisen historian käsityksen mukainen ja jotka sen täysin ymmärtävät, eivät synkimpinkään aikoina vaivu lohduttomaan epätoivoon.

Juuri tänä aikana pinnalta katsoen näyttää asema synkältä täällä Amerikassa, näyttää siltä kuin työväenluokka olisi ikuiseen orjuuteen tuomittu — tuomittu sortumaan kapitalistisen järjestelmän rautakoron alla. Mutta todellisuudessa niin ei kuitenkaan ole. Me ymmärrämme, että näin juuri pitääkin olla, kuin on nykyään. Siellä missä sorto kohoo äärimmilleen, missä puute ulottuu laajoihin piireihin, missä sanoin kuvaamattomat kärsimykset muodostavat kyynelvirtoja, siellä myös on kerran kohoava ilmoille voitokkaan köyhälistön raikkaat riemuhuudot ja silloin tullaan näkemään jotakin niin jalon ja suurta, jonka syvyyttä ja laajuutta millään sanoilla ei voida kyllin elävästi kuvailla.

Tuollainen elämänvalo on valaissut niitä pimeitä ja myrskyisiä syysöitä, jolloin kaikki muut ovat jo vaipuneet syvään uneen, mutta kirjeenvaihtajamme ovat valvoneet ja piirrelleet paperille päivien tapahtumia, yhdistäen niihin sosialistisia tosiasioita herättäen, kutsuen ja kehoittaen joukkoja liittymään yhteen ja toimimaan luokkavalistuksen levittämiseksi, tietojen ja taitojen kehittämiseksi tulevien päivien varalle.

Ansaitsee kylläkin tulla mainituksi tässä erikseen ne kirjeenvaihtajat, jotka vuosikausia jatkuvasti, mutta erittäinkin viimeisten kuukausien aikana ovat usein muistaneet Toveria kirjoituksillaan.

Ahkerista ja asiallisista kirjeenvaihtajista puhuessamme, on asetettava ensimäiselle tilalle **"Syrjäinen sosialisti"**, Tacomasta. Silloin kuin hänellä ei vain ole ollut välttämättömiä esteitä, ei ole mennyt yhtään viikkoa niin, ettei hän olisi lähettänyt kirjotusta Toverille ja monina viikkoina häneltä on tullut niitä useampiakin.

Hoquiamista **"Pätkä"** on myös asiallinen ja ahkera kirjeenvaihtaja. Hänen uutisensa ovat lyhyitä, selviä ajatukseltaan, sisältäen usein nasevia letkauksia.

Aberdeenissä on myös ahkeria kirjeenvaihtajia. Niistä mainittakoon **A. P., "Tiinan poika", "No. 3"** y. m. Tulemme sitten pitkin rautatietä ja saavumme Lincoln Creekille, maanviljelysseudulle, jossa silloin tällöin "Investigator" maanviljelystöittensä lomassa on lähettänyt hyvin asiallisia kirjotuksia. Raymondista on viime aikoina kirjottanut "Ilmoittaja". Tämä paikkakunta viimeisiin viikkoihin saakka on ollutkin melkein ilman kirjeenvaihtajaa. Mutta nyt **"Ilmoittajan"** innostuttua kynäilemään, saamme olla vakuutettuja siitä, ettei tuonkaan kaupungin, jossa sivumennen sanoen on runsaasti suomalaisia, tapahtumat jää kertomatta. — McMurraysta on hiljattain **M. L—a** lähettänyt pari hyvää kirjotusta. Lisää odotetaan.

Seattlesta on kirjotellut **H. E.**, mutta liian harvoin, liian harvoin. Mainittu kirjeenvaihtaja kylläkin olisi kykenevä toimeensa, niinpä hänen täytyy ruveta vaan ahkerammin kirjottamaan, sillä sellaisesta suuresta kaupungista voi kirjeenvaihtaja saada aivan loppumattomiin aiheita kirjotuksilleen, kunhan vaan totuttelee niitä hyväkseen käyttämään.

Pikkupaikkakuntien kirjeenvaihtajiksi, ovat Woodlandin, Kalaman, Quincyn, Svensenin ja Ilwacon kirjeenvaihtajat pitäneet tehtävistään koko hyvää huolta. Juanitasta ou viime aikoina myös lähetetty uutisia. Mutta Mt. Solosta ei ole muistettu tarpeeksi usein kirjottaa.

Portlandilta myös olisi voinut odottaa enemmän. Se on jokseenkin samanlainen, ehtymätön uutislähde kuin on Seattle, kunhan vain kirjeenvaihtaja muistaisi olla ahkerampi. Toivomme, että nyt heti uuden vuoden alussa Portlandin kirjeenvaihtaja ottaisi reippaamman kurssin kuin mikä hänellä on ollut viimeaikoina ja alkaisi ahkerammin ja tarkemmin seurata päivän tapahtumia kaupungissaan.

Marshfieldista ei ole myöskään muistettu kirjottaa niin usein kuin olisi pitänyt. Ompa välin mennyt viikkokausia, ettei ole kuulunut sieltä hiiskaustakaan. Muistakaapa siis heti vuoden alussa ottaa reilumpi komento käytäntöön kirjeenvaihdossa.

Washingtonin valtiossa olevat Roslyn, Carbonado ja Winlock jäivät edellä mainitsematta. Noilta paikkakunnilta on kirjotettu perin harvoin, varsinkin Winlockista, jossa, ollen maanviljelysseutu, ei liene tapahtunut suuria, mutta jossa kuitenkin asuu paljon suomalaisia, joten sieltä sopii toivoa useammin kirjotettavan.

Hyppäämme sitten Californiaan, jossa on useita uutteria ja kykeneviä kirjeenvaihtajia. Nimimerkki **A. V.** on siellä sellaisena yleiskirjeenvaihtajana, kirjottaen silloin tällöin, kuinka asiat vaativat, yleiskatsauksia Californiassa ilmenevistä päivän tapahtumista. Vanhana kirjeenvaihtajana, ja työväenliikkeessä kouluuntuneena miehenä, on hän tuollaisten yleiskatsausten kirjottajana oikealla paikallaan. Samanluontoisia yleiskatsauksia on Californiasta kirjottanut myös **Karl Tuominen**, vaikkakin harvemmin kuin edellä mainittu.

Mitä eri paikkakuntain tapahtumain tiedottajiin tulee, niin on Californiassa niitäkin. **E—l S—o**, Berkeleyssä on ahkera kirjeenvaihtaja. Hän pitää hyvän huolen siitä, että oman osastonsa toiminta tulee hyvin selostettua ja sen toimeenpanemat iltamat yleisölle tiedoksi. Tämä on hyvä tapa, jota sopii seurata kaikkialla. Silloin kuin osaston toiminnasta muistetaan puhua ja kirjottaa, niin se kiinnittää myös huomiota puoleensa ja kokoaa yhä uusia joukkoja keskuuteensa ja innostaa välinpitämättömiä jäseniä ottamaan toimintaan osaa. Mutta tämän ohella sopisi Berkeleyn kirjeenvaihtajan enemmän selostaa paikkakuntansa tapahtumia.

Friscosta ovat kirjotelleet **"Naapuri" ja "Virallinen"** koko ahkerasti. Mutta nyt aivan viime viikkoina he ovat lyöneet laimin tehtävänsä. Toivomme, että alkanut vuosi tuo teille uutta innostusta. Frisco ja Berkeley kumpanenkin ovat sellaisia Californian kaupunkeja, joihin johtavat kaikki tiet, niinkuin muinaiseen Roomaan, joten on suuri vääryys lukijoitamme kohtaan jos ei näiden kaupunkien tapahtumia sikäläiset kirjeenvaihtajat säännöllisesti tiedota lehtemme lukijoille.

Eureka, Fort Bragg., Los Angeles ja Reedley ovat sellaisia paikkakuntia, joista tästä lähtien on muistettava kirjottaa useammin kuin tähän asti. Ottakaapa siis heti vuoden alussa ripeämpi kurssi käytäntöön. Valitkaa kirjeenvaihtajaksi kykenevin joukostanne ja pitäkää huoli siitä, ettei hän saa lyödä laimin tehtäväänsä.

Vielä on mainitsematta vuoristovaltiot. Niissä on perin harvoilla paikkakunnilla lehdellämme kirjeenvaihtajaa. Olemme kirjoittaneet tästä yksityisille ja osastoille kirjeitä, joissa olemme kehoittaneet valitsemaan Toverille kirjeenvaihtajat. Mutta siitä ei ole ollut paljon apua. Muutamilta paikkakunnilta on kylläkin silloin tällöin kirjotettu, kuten Red Lodgesta ja San Couleesta, Mont. Enavillestä, Idaho, ja Superiorista, Rock Springsistä ja Hannasta, Wyo., kolmesta viimemainitusta perin harvoin. Tämä ei kelpaa, toverit. Me varmaan tiedämme, että vuoristovaltioiden jokaisella paikkakunnalla, missä suomalaisia asuu, löytyy kyllä sellaisia tovereita, jotka kykenevät kirjottamaan lehteen, jos vaan heittävät hiiteen välinpitämättömyyden ja tarttuvat reipaasti kynään. Onhan noissa valtioissa ollut kaiken aikaa kuin suomalaista sosialistista liikettä on Amerikassa ollut, kaikkein tietoisimmat toverit. Rennolla tavalla vuoristovaltioiden toverit ovat aina silloin kuin Toveri on ollut avun tarpeessa, ojentaneet auttavan kätensä. Ja nytkö teidän joukostanne ei löytyisi kirjeenvaihtajia! Kynä käteen, vuoristovaltioiden maan uumenissa työskentelevät toverit, ja pohtimaan asioita ja kirjottamaan lehteen niistä.

✣

Merkille pantava seikka kirjeenvaihtajiemme kirjotuksissa on se, että ne ovat asiallisia. Perin harvoin niissä enään tapaa asiattomia jaarituksia niinkuin vielä muutama vuosi sitten. Tämä merkitsee edistymistä, asioiden oikein ymmärtämistä ja niihin oikealla tavalla suhtautumista.

Toinen ilahduttava seikka on se, että Toverin paikkakuntakirjeet ovat jokseenkin vapaita persoonapolemiikeista. Toimitus kylläkin on pitänyt ohjeenaan ja pitää edelleenkin sen, että persoonarakittelut kaikissa kirjotuksissa koetetaan supistaa mahdollisimman vähään. Mutta mitä tulee kirjeenvaihtajiin, niin perin harvoin he ovatkaan erehtyneet asiattomiin persoonista letkauttelemisiin, joten sensuurilla tässä suhteessa ei ole ollut juuri mitään tekemistä. Tietysti niitä silloin tällöin löytyy eri paikkakunnilla sellaisia henkilöitä, jotka suututtuaan lähimäiselleen saavat "inspiratsioonin" kirjottaa lehteen pitkästi laatusanoja lähimäisestään hyvin sovitetussa järjestyksessä, ollen kirjeen alku ja loppu varustettu agitatsioonipätkällä, että se näyttäisi pulskemmalta ja saisi armon sensuurin edessä. Mutta tällaisiakin on vain harvoja ja he muutoin innostuvatkin kirjottamaan lehteen vain silloin kuin suuttuvat jollekin. Vakituiset kirjeenvaihtajat tällaisesta ovat jokseenkin vapaita. Se on hyvä asia. Se osoittaa hyvää luokkamoraalia, jollaisen kykenevät omaksumaan vain sellaiset, jotka ottavat liikkeemme menestymisen vakavalta kannalta ja eivätkä pyri repimään omaa liikettään vaan kokoamaan ja kasvattamaan sitä.

Kieli kirjoituksissa ei kaikesti ole sujuvaa, mutta mitään kaunokieltä ei voida vaatiakaan, sillä kirjottelevathan kirjeenvaihtajamme raskaan työn lomassa, useinkin läpeensä väsyneinä. Ja kun useimmat eivät ole saaneet mitään kuulusivistystä, niin ei ole mikään kumma vaikka lauseet joskus tulevat kankeita ja sanat kulmikkaita. Edistystä tässäkin suhteessa on ollut viime aikoina huomattavissa.

Lausumme kirjeenvaihtajille kauniit kiitokset viime vuoden avustuksesta. Jatkukoon innostus alkaneella vuodella!

Muistakaamme, että sanomalehti luokkatietoisen työväen palveluksessa on paras ase, parhain herättäjä ja luokkavalistuksen levittäjä.

Kirjeenvaihtajat lehden avulla tekevät kylvöä kapitalistisen järjestelmän muokkaamaan peltoon. Siitä siemenestä, jonka he kylvävät, ei nouse oras huomenna, mutta alkaa voittaen se varmasti nousee, kasvaa ja kantaa hedelmän.

Jokaisella paikkakunnalla kirjeenvaihtajat tekevät suuren palveluksen omalle osastolleen, kirjottaessaan sen toiminnasta. Osastojen velvollisuus on lausua kirjeenvaihtajalle vilpittömät kiitokset. Sillä kaikilla osastoilla ei kai ole varaa millään muullakaan tavalla osoittaa kunnioitustaan heidän työtään kohtaan.

Antti Hyrskyranta.